

מפלגות

בלי ויכוחים

שבועיים אחרי שאמרי שאלפי אורחים התדפקו לשוא על דלתות היכל-החרות בתל-אביב, כדי לחוות בסתירת ועידת הציונים-הכלליים, נערכה באו בנין ועידה של מפלגה ימנית אחת - תנועת החרות. אלא ש' הפעם לא נהרו המונים לכנס, לא מילאו כאלפיהם את המעברים, היציעים ובמת הגשיאות. הם באו בדיק לשעה הקבועה, תפסו את מקומותיהם המסומנים, ובניגוד לאורחי ועידת הציונים-הכלליים, שעזבו את האולם לפני שנסתימו הגאומים, ישבו אורחי ועידת חרות במקומותיהם עד ה' צליל הראשון של שירת התקווה.

אסונות

הוער שלא הכיר ים

ישר מהאניה לקחו את יעקב דהן ואת חמשת ילדיו למושב שחר, בחבל לכיש. זה היה לפני קצת יותר משלוש שנים. יעקב דהן (31), גבר חסון יליד מרוקו, סנדלר לפי מקצועו, היה מרוצה למרות שנאלץ לעבוד בחקלאות במקום בסנדלרות. הוא היה מרוצה שחמשת ילדיו קיבלו סיפול והשגחה. באחד הימים יצא יעקב דהן לעבוד במושב בנות-חן. בצהרים הופ' תע, כאשר גאה את מדרכת מושב באה אליו עם אשתו. הילד שלך ששה מים מ' היס', הודיעה המדריכה. יעקב לא הבין מה קרה, נסע עם המדריכה למגדל אשקלון. שם אמרו לו, כי בנו מימון בן השבע וחצי נלחק לבית-הולים קפלון. יעקב צילצל לבית-הח' לים. שם הודיעו לו קצרות: הילד מת.

אחרי שקבר את בנו במושב נהורה, החל יעקב דהן לשאול שאלות: מה זאת אומרת הילד שלי מת? איך מת? התברר כי מ' מון יצא עם תלמידי ביתו לסיפול. סיפר יעקב דהן: באה המורה של מימון אמה יש טיול. היינו עולים חדשים, לא מכירים מה זה טיול. לא ידענו שהמורה תיקח אותם לים. לו היינו יודעים, לא היינו נותנים לו ללכת. אנחנו לא מכירים את הים.

איך עוזר. מימון התרחץ עם בני כיתתו בים. לפי עדויות חבריו ששה הילד כשעה במים, בלי השגחתה של המורה. גם כשיצא לא הרגישו בהעדרו.

דהן האב השלים עם מות בנו. אולם הוא לא השלים עם משהו אחר. איש לא בא ליחמי. איש לא בא להציע לו עזרה, איש לא הסב את תשומת ליבו כי מיניעים לו סיפויים אחרי שכנו טבע בנותו בסיפול בית-הספר. כל נסיונותיו לפנות לעורך-דין עלו בתוהו. עורך-דין מרמלה משך אותו במשך חדשים, מבלי להגיש כל תביעה, אחרי שקיבל ממנו את פרוטותיו האחרונות. סיכם דהן מלאה-מיריות את מצבו: זה הכל בגלל שאני עולה חדש. אם זה היה קורה במושב שיכנוי היו כבר נותנים פיזור ים. עכשיו, למה שאתן לילדים שלי ללכת לבית-הספר?

התישבות

חזן שלא מן המנין

למחרת חג הסוכות האחרון התעוררו תושבי מושב עגור שבצמק אילון משנתם, מצאו שמצבם הורע בן-לילה: סניף המס'ר

תתמונה האסורה: טאריף, חושי וידידות חושי הוותיק לא ידע

פחה מכולתו ושגשגה, שירותיה התרחבו מדי יום. אם ימשך הסכסוך, ימשוך חזן בחדאי להואה מאי-שם, יקים מכולת כהל' כחה, יפתח ברישום צרכנים למנות בפיקות, כחוק. תושבי עגור לא יודקקו עוד להס'ר ביר לעולה, המוסר בעל היעוד הלאומי.

עדות

מנהגי יד

שיך אמין טאריף, מנהיגה הרוחני של העדה הדרונית בישראל, חייך כיאה למארת. "אהלן וסתלאן", קרא לעבר אורחו, ראש עירי' חיפה ארא חושי, שבא לבקר ב' כפר מראר הגלילי.

חושי צעד לקראת הדרווי לבן-החוק, ידו מושטת לשלום. "אני ידו הדרווי", הס' ביר בנאחה מוצדקת לבני פמליהו. חיריים מארצות-הברית. אחרי חילופי הברכות, הו' מין אבא חושי את הנשים שבתבירת ה' תיירים להצטלם אתו ועם השיך האקוטי. "אני מכיר אותו כבר 25 שנה", הוסיף.

הסתבר כי תקופה ארוכה זו לא היתה מספיקה ללמד את אבא חושי את מנהגיו של המנהיג הרוחני. זה פרש את ידו לפניו, דחה את הנשים מצידו. "אינני מצטלם עם נשים", השיב, נעלב.

האורחות התרחקו: התמונה לא צלמה.

אילת

חתונה ברוח דרווית

את החתונה הראשונה בישראל שנערכה על סיפונה של ספינת-דיג, חגגו בשבוע שעבר חבדי הקיבוץ המאוחד וסתם תוש' בים באילת. חנוך רו מחיפה ותמר, בת גבעתי-ברנר, החליטו לחגוג את נישואיהם על הספינה, בה מכהן חנוך כרבי-חובב.

על המסע מדווח רפי אילון: התחנה המטאורולוגית של אילת הודיעה על רוח דרווית. בדרך כלל מספיקה הר' דעה כזו כדי שכל הדיגים המעטים שבוער יכניסו את ספינותיהם וסירותיהם אל המעגן. הפעם, החליטו חברי המלגה לצפצף על הרוח, ממש כשם שהיא מצפצפת עליהם לעיתים קרובות. הופכת להם- את החפינה עוד לפני שהם מספיקים להכניסה למעגן.

חנוך ותמר לא עשו עסק גדול מן ה' חתינה שלהם. באו כמה קרובים מחיפה וכמה מגבעת ברנר. עיקר הקרובים בא מ' אילת. החברה קישטו את הספינה בדגלים, תכשו את השערות מארבעה מטאטאים, שמי על המטאטאים. דגל והתחילו בטכס.

היה חיכות מי יחתן את הזוג החדש. היו כאלה שטענו, בצדק, כי רבי-חובב של ה' נמל יכיל לקבל על עצמו את התפקיד, בחוקק סמכויותיו כרבי-חובב. בסוף החליטו, שהכבוד הגדול מגיע לרב החוש והצער של אילת, הרב הדיה, שבעצמו התחתן רק לפני כמה שבועות בירושלים וירד אלינו

(המשך בעמוד 12)

ביר לעולה בכפרם היה סגור. חקירה קצרה בביתו של מנהל הסניף בירושלים ובמשרדי המסביר לעולה בכירה, השוכנים בבית מ' דות חדיש ומרוצף שש, העלו מיד כי סניף המסביר לעולה בעגור לא יפתח עוד. הסניף מכניס רק הפסדים, הודיע מנהל המסביר. תושבי עגור לא הבינו מדוע מכניס סניף המסביר רק הפסדים. בכל פעם בה מכרו לסניף זה ביצים ב'80-60 פרוטה הביצה, גי' לו כי אותה הביצה נמכרת בשוק הירושלמי ב'180 פרוטה. כאשר מכרו קילוגרם תר' בגולת 800 פרוטה, מצאו כי במרחק 30 ק"מ מביתם עולה אותה התרנגולת שתים וחצי או שלוש ל"י.

יוזמה פרטית במושב. הסיבה האמיתית לסגירתו השירותית של סניף המס' ביר בעגור, היתה נעוצה במרכז הכפר: יצחק חזן, נכה ב'100 אחויו נכות, שפתח לו מכולת קטנה בדירתו הפרטית. שם היה מוכר סוכריות, ריבה, שוקולד וסיגריות.

מנהלי המסביר לא ראו התחרות פרטית זו בעין יפה. "סגרו את החנות או שנסגור את הצרכניה", איימו על מדריכי המושב, "לא נסכים שמתישב פרטי יתחרה בנו". לסגור את החנות לא יכלו המדריכים. ראש החוד המקומי ומנהיגן של שלש החמולות החשובות יותר של הכפר, יצחק נפתלי, היה שותפו הסמוי של חזן. "למה לא תהיה חנות", היה נפתלי משיב בכל ישיבה, רק להמסביר מותר לחיות?

בכפר עגור נמשך ריב הצרכניה והמכר' לת גם השבוע, חודשים וחצי אחרי שה' חיל. 300 יחשבי הכפר, מחציתם ילדים ותינוקות, המשיכו לקנות את מצרכיהם בירושלים או במושבים הסמוכים. את מצ' רכיהם הקצובים - מרגרינה, קמח, בשר ואורז - לא יכלו לקנות כלל, כי פנקסי' הם רשומים בצרכניה הסגורה.

אדם אחד לא התלונן על המצב החדש: יצחק חזן. מן היום בו נסגר סניף המסביר

מימון דהן (שמאל) וחבריו לפיתח

איש לא סיפר לאב

חטבורה צולמה בכל זאת (ראה תמו' נה) עליי' צלם העולם הזה, אשר ביקר במקום לרגל עבודה אחרת.

סימן ח' צוני זה היה אפני למעמדן של שתי מפלגות הימין הישראליות. כי בעוד שהציונים-הכלליים, הוראים את מעמדם ב' ציבור כסימן שאלה גדול, לא היו בטוחים כי יוכלו למלא את היכל-החרות, שלחו עשרת אלפים הזמנות לשלושת אלפי המקו' מות בעולם. היו אנשי חרות בטוחים ושל' יום. בהכנה קפדנית של חדשים הכינו את הועידה, הזמינו אליה את נציגי כל המפי' גאה להוציא את מפי' את המפי' את הסבל הדיפלומטי, ערכו את ועידתם כאילו באמת הם עומדים לקבל את הנהגת המדינה ליום בעוד חודשים שלושה.

ועידת משעממות. סימן נוסף למ' צבה של תנועת החרות, שחבריה ראו בנצי' חזנו של סוסל בצרפת ביום בו נפתחה הועידה אות מיוחד להצלחתם, היה אפי' הדיונים בה. כי שעה שועידת הצ"י הוקדשה לביוררים מדיניים, לכללים, דיוני מצע דיוני מסאות, שעה שבכפר-הירוק התכנסו חברי מפא"י תחת משמר פלוגות הפועל כדי לערוך חשבון פנימי לפני הבח' דות, לא באו 4.3 צירי תנועת החרות לביוררים אידאולוגיים אילו שהם. ועידתם היתה יותר הפגנה של תחילת גחמת בחירות. הבעיה המסעירה ביותר שתועלה בוועידה תהיה בעית שינוי הערכים במדיניות המוני' ציפילת. "לא יתכן", טוענים כמה מחברי מרכז התנועה, "שהנבחורים המוניציפלים של התנועה יצביעו במקומות בהם הם נמצאים באופוזיציה, נגד אותם הדברים עצמם שהם מחליטים עליהם במקומות שהם בקואליציה". על מצב זה יכלו חברי תנועת-החרות להודות לעובדה, שיותר מכל מפלגה אחרת, מלוכדת מפלגתם סביב דמותו של המנהיג, מתנים בגי' בנין עצמו, בבטחון עצמי מופרז למדי, גולל בערב פתיחת הועידה את השנויים שתכניס מפלגתו כשתיטול את השלטון לידיה בעיד חדשים מספר. בנגעו בעשיות בעיות התעלם בנין לגמרי מבעיית הבעיות: השלום עם עמי ערב.

סיכם הר"ר יוחנן באדי, החיכ הממושקף ובעל ההומור של חרות את הועידה בערב פתיחתה: "מבחינה זו (של חוסר ויכוחים) הועידה שלנו הן משעממת מאוד. אבל אולי זה סימן טוב, כי בדרך כלל מתחילים ויכוחים אידאולוגיים כשמרגישים שמשו' אינו בסדר".

ארגונים

בלי גוישפוקה, בבקשה

עיסה לובאני, מורה נצרת בן 27, התכונן לקבל את אורחיו, ביום חמישי שעבר, ואז, 24 שעות לפני מועד בואם, הגיע אליו מכתב מתל-אביב. השולח: הפנסל-הסופר בני' מין תמוז. הודיע תמוז: "אני מבטל, באש' מתך, את הפגישה".

לפגישה זו הוזמנו למעלה מעשרים סופרים ואנשי-רוח עבריים, וכארבעים משכילים ער' ביים, והיא נועדה להיות פגישת-גומלין, אחרי שלפני חודש נערכה פגישת-היכרות בבית תמוז בתל-אביב (הטולס הזה 1098).

מדוע בוטלה לפתע הפגישה? הסביר תמוז: "קיבלתי את (מכתב ההזמנה לפגישה בני' צרת) מטעם אגודת הסופרים וחמשכילים ה' ערביים. לא ידעתי על קיומה של אגודה זו, ומעולם לא ניהלתי איתה משאומתן על פגישות בין סופרים ערביים ויהודיים. על כן אינני מבין מדוע מרשה האגודה הזאת לעצמה להזמין סופרים יהודיים... לפגישות שאינן קשורות בה".

השב. התערב! הגיב על הביטול עיסה לובאני מוכירה של אותה אגודה ואחד ממקורבי מקי, אשר סולק לפני כחודשיים מעבודתו כמורה בגלל שיר לוחש שכתב נגד הורס' כפרו: "זאת היא נסיגה מחיפיה הפגישה הראשונה שלנו עוררה הדים חז' ביים בעתונות ובציבור המשכיל העברי ר'